

HÜRRİYETÇİ EĞİTİM SEN
Hürriyetçi Eğitim ve Bilim Çalışanları Sendikası
GENEL MERKEZİ

Sayı : GNM/13

09/01/2026

Konu: Engelli Personellerin Çalışma Koşulları ve Sosyal Haklarına Hakkında

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
(Personel Genel Müdürlüğü)

Bilindiği üzere; engelli memurlar, kamu hizmetlerinin sürdürülebilirliği ve kapsayıcı kamu yönetimi anlayışının hayata geçirilmesi açısından son derece önemli bir görev üstlenmektedir. Anayasa'nın eşitlik ilkesi, sosyal devlet anlayışı ve engellilerin toplumsal yaşama tam ve etkin katılımını esas alan mevzuat hükümleri doğrultusunda, engelli personellerin çalışma hayatında karşılaştıkları sorunların giderilmesi ve haklarının güçlendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, Bakanlığınız bünyesinde görev yapan engelli personellerden tarafımıza ulaşan geri bildirimler doğrultusunda tespit edilen sorunlar ve çözüm önerileri aşağıda bütüncül şekilde sunulmuştur:

- 1.Bakanlığınız bünyesindeki kurum binalarında engelli personellerin işe geliş ve gidişlerinde kullandıkları merdivenlerin engelli kullanımına uygun hâle getirilmesi, asansör bulunmayan binalarda asansör imkânının sağlanması, lavabo ve tuvaletlerin engelli erişimine uygun şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Fiziksel erişilebilirlik sağlanmadan engelli personellerden verimli hizmet beklenmesi mümkün değildir.
- 2.Engelli personellerin işe geliş ve gidişlerinde; hava koşulları, trafik yoğunluğu ve ulaşım imkânlarının sınırlılığı nedeniyle yaşadıkları gecikmeler dikkate alınarak, mesai başlangıç ve bitiş saatlerinde esneklik sağlanması sosyal devlet anlayışının bir gereğidir.
- 3.Toplu taşıma araçlarını kullanan engelli personellerin, ücretsiz ulaşım hakkına sahip olmalarına rağmen bazı durumlarda bu haklarını fiilen kullanamadıkları, hatta araçlara alınmadıkları yönünde ciddi mağduriyetler yaşandığı tarafımıza iletilmektedir. Bu konuda ilgili kurumlarla koordinasyon sağlanarak engelli personellerin ulaşım haklarının fiilen güvence altına alınması gerekmektedir.
- 4.Engelli personellerin çalışma ortamları, engel durumlarına uygun şekilde düzenlenmeli; fiziken yoğun hareket gerektiren büro ve görevlerde ortopedik engelli personellerin görevlendirilmesinden kaçınılmalıdır. Örneğin, taşımali eğitimde saha ölçümü, depo sayımı gibi fiziksel güç ve hareket gerektiren görevler engel durumları dikkate alınarak planlanmalıdır.
- 5.Engelli personellerin kuruma uyum ve adaptasyon süreçlerinin kolaylaştırılması amacıyla, diğer personellerin bilgilendirilmesi ve destekleyici bir çalışma kültürünün oluşturulması sağlanmalıdır. Bu doğrultuda, engelli bireylerin yaşadığı sorunlar ve çözüm yollarına ilişkin seminerler ve bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi faydalı olacaktır.
- 6.İlk sigortalı başlangıcı öncesinde engelli olduğu sağlık kurulu raporuyla sabit olan personellerin emeklilik sürecinde ciddi maaş kayıpları yaşadığı görülmektedir. 5510 sayılı Kanunun 27'nci maddesi kapsamında malullük aylığı bağlananlarda aylık bağlama oranı artırılmasına rağmen, 28'inci madde kapsamında sigortalılık öncesi engelli olanların erken emekliliklerine rağmen düşük maaş almaları ciddi bir hak kaybı oluşturmaktadır. Bu adaletsizliğin giderilmesine yönelik yasal ve idari düzenleme yapılması önem arz etmektedir.
- 7.Esnek çalışma ve evden çalışma imkânlarının yalnızca engelli personellere değil, bakmakla

yükümlü olduğu engelli birey bulunan personele de tanınması, aile bütünlüğünün korunması ve hizmet verimliliğinin artırılması açısından gerekli görülmektedir.

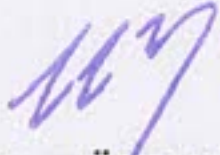
8.E-sınava girme yeterliliğine sahip engelli personellere, engelli erişimine uygun e-sınav uygulamalarında görev verilmesi sağlanmalı; bu personellerin görev alma hakları fiilen kullanılabilir hâle getirilmelidir.

9.Engelliliği nedeniyle sürekli tedavi gideri bulunan personellere, tedavi maliyetleri oranında sağlık desteği sağlanmalı; bu uygulama, bakmakla yükümlü olunan aile bireylerinin tedavi giderlerini de kapsayacak şekilde genişletilmelidir.

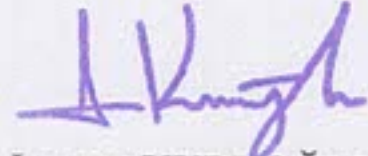
10.Engelli veya engelsiz olup bakmakla yükümlü olduğu engelli çocuğu bulunan Bakanlığınız personelinin çocuklarının; özel okul ve özel eğitim kurumlarından belirli oranlarda indirimli yararlanabilmesi ve bu çocuklar için özel kontenjanlar ayrılması yönünde düzenleme yapılmalıdır.

11.Görme engelli personellerin görev yaptığı kurum binalarında yönlendirme tabelaları, ofis donanımları ve temel materyallerin kabartma yazı (Braille) ile düzenlenmesi zorunlu hâle getirilmelidir. Ayrıca özellikle görme engelli personellere, sistemler üzerinden taşınır veya taşınmaz mal zimmeti verilmemesi yönünde idari tedbirler alınmalıdır.

Bu bağlamda; yukarıda ayrıntılı şekilde belirtilen hususlara ilişkin olarak Bakanlığınız tarafından gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması, yapılacak çalışmalar hakkında 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde tarafımıza bilgi verilmesi hususunda; Gereğini arz ederiz.

Ömer ÖZYAVUZ
Genel Başkan Yardımcısı

Levent KURUOĞLU
Genel Başkan